

CUPRINS

Mulțumiri / 13
Lista de figuri / 15
Lista abrevierilor / 17
Cuvânt înainte / 19

INTRODUCERE / 23

Elemente de contextualizare. Motivarea alegerii temei / 23
Ipoteze de cercetare / 26
Descrierea corpusului / 28
Perspective metodologice / 29
Structura lucrării / 31

PARTEA I TEMPORALITATE ȘI TRADUCERE

CAPITOLUL I. TIMP – TEMPORALITATE / 39

1.1. Timpul ontic și ipostazele sale de reprezentare / 39

1.1.1. Timpul fizic / 41
1.1.2. Timpul cronologic / 41
1.1.3. Timpul lingvistic / 42
1.1.3.1. Teoria psihomecanică propusă de Gustave Guillaume / 47
1.1.3.2. Timp și limbaj din perspectiva lui Eugen Coșeriu / 51
1.1.4. Concluzii parțiale / 51

1.2. Timpul lingvistic și alte categorii semantico-gramaticale verbale. Interferențe și delimitări conceptuale / 52

1.2.1. Interferența Timp – Aspect / 52
1.2.2. Interferența Timp – Mod – Modalitate / 54
1.2.3. Funcția textuală a Timpurilor verbale / 57
1.2.4. Arhetipuri discursive / 60
1.2.5. Discursul temporal – modele interpretative / 61

- 1.2.6. Structura de reprezentare a discursului / 63
- 1.2.7. Teoria Modurilor Discursive și Teoria Reprezentării Segmentate a Discursului. Constituirea grilei de analiză a cercetării / 64
 - 1.2.7.1. Teoria Modurilor Discursive / 64
 - 1.2.7.2. Teoria Reprezentării Segmentate a Discursului (Segmented Discourse Representation Theory- SDRT) / 67
- 1.2.8. Concluzii parțiale / 69

CAPITOLUL II. TIMP – TEMPORALITATE – DISCURS / 70

2.1. Deixis și coordonatele cadrului deictic / 70

- 2.1.1. Cadrul deictic și expresiile indexicale / 71
- 2.1.2. Categorizarea deixis-ului în literatura de specialitate / 74
- 2.1.3. Interdependența dintre deixis-ul spațial și cel temporal / 77
- 2.1.4. Deixis-ul temporal / 79
 - 2.1.4.1. Modelul semantic propus de Reichenbach – raportarea la punctul de referință / 82
 - 2.1.4.2. Teoria raportării situațiilor una la cealaltă propusă de Comrie / 85
- 2.1.5. Deicticele temporale în limbile română, franceză și engleză / 89
- 2.1.6. Construcții anaforice în română, franceză și engleză / 96
- 2.1.7. Utilizarea timpurilor în vorbirea indirectă / 98
- 2.1.8. Concluzii parțiale / 99

2.2. Mărci de actualizare a temporalității în limba franceză contemporană / 100

- 2.2.1. Le Présent (PRS) / 100
 - 2.2.1.1. Valorile temporale specifice timpului PRS / 101
 - 2.2.1.2. Valori aspectuale specifice timpului PRS / 102
 - 2.2.1.3. Alte utilizări discursive specifice timpului PRS / 104
- 2.2.2. Le Passé Composé (PsCp) / 104
 - 2.2.2.1. Valori temporale specifice timpului PsCp / 104
 - 2.2.2.2. Valori aspectuale ale PsCp / 106
- 2.2.3. L'Imparfait (IMPF) / 106
 - 2.2.3.1. Valori temporale specifice timpului IMPF / 107
 - 2.2.3.2. Valori aspectuale specifice timpului IMPF / 109

2.2.4. Le Plus-que-parfait (PQP) /	110
2.2.4.1. Valori temporale specifice timpului PQP /	110
2.2.4.2. Valori aspectuale specifice timpului PQP /	111
2.2.5. Alți marcatori ai temporalității – adverbele temporale în limba franceză contemporană/	112
2.2.5.1. Adverbul <i>maintenant</i> /	112
2.2.5.2. Adverbul <i>alors</i> /	114
2.2.6. Concluzii parțiale /	115
2.3. Mărci de actualizare a temporalității în limba română contemporană /	116
2.3.1. Prezentul (PR) /	116
2.3.1.1. Valori temporale specifice timpului PR /	116
2.3.1.2. Valori aspectuale specifice timpului PR /	118
2.3.1.3. Valori modale specifice timpului PR /	119
2.3.2. Perfectul compus (PC) /	119
2.3.2.1. Valori temporale specifice timpului PC /	120
2.3.2.2. Valori aspectuale specifice timpului PC /	121
2.3.2.3. Valori modale specifice timpului PC /	122
2.3.3. Imperfectul (IMP) /	122
2.3.3.1. Valori temporale specifice timpului IMP /	122
2.3.3.2. Valori aspectuale specifice timpului IMP /	124
2.3.3.3. Valori modale specifice timpului IMP /	127
2.3.4. Mai-mult-ca-perfectul (MMCP) /	129
2.3.4.1. Valori temporale specifice timpului MMCP /	129
2.3.4.2. Valori aspectuale specifice timpului MMCP /	132
2.3.5. Alți marcatori ai temporalității – adverbele temporale în limba română contemporană /	135
2.3.5.1. Clasificarea adverbelor temporale /	137
2.3.5.1.1. Adverbul <i>acum</i> /	137
2.3.5.1.2. Adverbul <i>atunci</i> /	140
2.3.6. Concluzii parțiale /	141

2.4. Mărci de actualizare a temporalității în limba engleză contemporană / 142

2.4.1. Timpurile verbale și categoria aspectului / 142

2.4.2. Present Simple (PrS) / 144

2.4.2.1. Valori temporale specifice timpului PrS / 144

2.4.2.2. Valori aspectuale specifice timpului PrS / 147

2.4.3. Present Continuous (PrC) / 147

2.4.3.1 Valori temporale specifice timpului PrC / 147

2.4.3.2. Valori aspectuale specifice timpului PrC / 148

2.4.4. Past Simple (PS) / 149

2.4.4.1. Valori temporale specifice timpului PS / 149

2.4.4.2. Valori aspectuale specifice timpului PS / 152

2.4.5. Past Tense Continuous (PsC) / 152

2.4.5.1. Valori temporale specifice timpului PsC / 152

2.4.5.2. Valori aspectuale specifice timpului PsC / 154

2.4.6. Past Perfect (PP) / 154

2.4.6.1. Valorile temporale specifice timpului PP / 154

2.4.6.2. Valori aspectuale specifice timpului PP / 155

2.4.7. Adverbele de timp în limba engleză / 156

2.4.7.1. Adverbe cu valoare aspectuală / 158

2.4.8 Concluzii parțiale / 160

Capitolul al III-lea. ROMANUL *L'ÉTRANGER* DE ALBERT CAMUS ÎN PERSPECTIVĂ TRADUCTOLOGICĂ / 162

3.1. Temporalitatea traducerii / 162

3.2. Traducerea – o perspectivă culturală / 165

3.3. Tipologia textelor / 167

3.4. Tipologia traducerii / 171

3.5. Strategii de traducere / 174

3.5.1. Strategii de traducere directă / 174

3.5.2. Strategii de traducere indirectă / 175

3.5.2.1. Echivalența-semantică și stilistică / 177

3.6. Traducerea textelor literare / 183

3.7. Traducerea în spațiul cultural românesc / 185

3.7.1. Scurtă perspectivă diacronică a traducerilor în spațiul cultural românesc / 185

3.7.2. Traduceri ale romanului *L'Etranger* în limba română / 186

3.7.3. Traducerea temporalității din franceză în română / 187

3.8. Traducerea în spațiul cultural anglofon / 189

3.8.1. Scurtă perspectivă istorică asupra traducerilor în spațiul cultural anglofon / 189

3.8.1.1. Istoria traducerilor în spațiul cultural britanic / 189

3.8.1.2. Istoria traducerilor în spațiul cultural american / 190

3.8.2. Traducerile romanului *L'Etranger* în limba engleză / 190

3.8.3. Traducerea temporalității din franceză în engleză / 193

3.9. Concluzii parțiale / 196

PARTEA A II-A

EXPRIMAREA «TIMPULUI» ÎN ROMANUL L'ÉTRANGER DE ALBERT CAMUS ȘI ÎN VARIANTELE SALE DE TRADUCERE ÎN ROMÂNĂ ȘI ENGLEZĂ /

CAPITOLUL IV. EXPRIMAREA TEMPORALITĂȚII ÎN ROMANUL L'ÉTRANGER DE ALBERT CAMUS / 201

4.1. Perspectivă generală asupra temporalității în romanul *L'Étranger* de Albert Camus / 201

4.1.1. Passé Composé în discursul narativ din romanul *L'Étranger* de Albert Camus / 202

4.1.2. L'Imparfait în discursul narativ din romanul *L'Étranger* de Albert Camus / 204

4.2. Analiza temporalității în romanul *L'Étranger* de Albert Camus din perspectiva *Teoriei modurilor discursive* / 205

4.2.1. Modul narativ în discursul narativ din romanul *L'Étranger* de Albert Camus / 206

4.2.1.1. Prim-plan și fundal în discursul narativ din romanul *L'Étranger* de Albert Camus / 209

- 4.2.1.2. Situații de început în discursul narativ din romanul *L'Étranger* de Albert Camus / 214
- 4.2.2. Modul descriptiv în discursul narativ din romanul *L'Étranger* de Albert Camus / 221
- 4.2.3. Modul raportării în discursul narativ din romanul *L'Étranger* de Albert Camus / 225
- 4.2.4. Concluzii parțiale / 227

CAPITOLUL AL V-LEA. EXPRIMAREA TEMPORALITĂȚII ÎN EDIȚIILE DIN LIMBA ROMÂNĂ ALE ROMANULUI *STRĂINUL* DE ALBERT CAMUS / 228

5.1. Analiza temporalității în ediția din 1968 a romanului *Străinul* de Albert Camus din perspectiva *Teoriei modurilor discursive* / 228

- 5.1.1. Modul narativ în discursul narativ al ediției din 1968 a romanului *Străinul* de Albert Camus / 230
 - 5.1.1.1. Prim-plan și fundal în discursul narativ al ediției din 1968 a romanului *Străinul* de Albert Camus / 233
 - 5.1.1.2. Situații de început în discursul narativ al ediției din 1968 a romanului *Străinul* de Albert Camus / 235
- 5.1.2. Modul descriptiv în discursul narativ al ediției din 1968 a romanului *Străinul* de Albert Camus / 236
- 5.1.3. Modul raportării în discursul narativ al ediției din 1968 a romanului *Străinul* de Albert Camus / 239
- 5.1.4. Concluzii parțiale / 241
- 5.1.5. Analiza temporalității în romanul *Străinul* (1968) comparativ cu romanul *L'Étranger* (1942) / 241

5.2 Analiza temporalității în romanul *Străinul* (2018) de Albert Camus din perspectiva *Teoriei Modurilor Discursive* / 243

- 5.2.1. Modul narativ în discursul narativ al ediției din 2018 a romanului *Străinul* de Albert Camus / 244
 - 5.2.1.1. Prim-plan și fundal în discursul narativ al ediției din 2018 a romanului *Străinul* de Albert Camus / 245

- 5.2.1.2. Situațiile de început în discursul narativ al ediției din 2018 a romanului *Străinul* de Albert Camus / 248
- 5.2.2. Modul descriptiv în discursul narativ al ediției din 2018 a romanului *Străinul* de Albert Camus / 250
- 5.2.3. Modul raportării în discursul narativ al ediției din 2018 a romanului *Străinul* de Albert Camus / 257
- 5.2.4. Analiza temporalității în ediția din 2018 a romanului *Străinul* comparativ cu romanul *L'Étranger* (1942) / 259
- 5.2.5. Analiza temporalității în ediția din 2018 a romanului *Străinul* comparativ cu ediția din 1968 a aceluiași roman / 260
- 5.2.6. Concluzii parțiale / 264

CAPITOLUL AL VI-LEA. EXPRIMAREA TEMPORALITĂȚII ÎN EDIȚIILE DIN LIMBA ENGLEZĂ ALE ROMANULUI *THE STRANGER* DE ALBERT CAMUS / 266

6.1. Analiza temporalității în ediția din 1954 a romanului *The Stranger* de Albert Camus din perspectiva *Teoriei modurilor discursive* / 266

- 6.1.1. Modul narativ în discursul narativ al ediției din 1954 a romanului *The Stranger* de Albert Camus / 266
 - 6.1.1.1. Prim-plan și fundal în discursul narativ al ediției din 1954 a romanului *The Stranger* de Albert Camus / 271
 - 6.1.1.2. Situațiile de început în discursul narativ al ediției din 1954 a romanului *The Stranger* de Albert Camus / 276
- 6.1.2. Modul descriptiv în discursul narativ al ediției din 1954 a romanului *The Stranger* de Albert Camus / 278
- 6.1.3. Modul raportării în discursul narativ al ediției din 1954 a romanului *The Stranger* de Albert Camus / 291
- 6.1.4. Analiza temporalității în traducerea din limba engleză a romanului *The Stranger* (1954) comparativ cu romanul original *L'Étranger* (1942) de Albert Camus / 293

6.2. Analiza temporalității în ediția din 1988 a romanului *The Stranger* de Albert Camus din perspectiva *Teoriei Modurilor Discursive* / 295

6.2.1. Modul narativ în discursul narativ al ediției din 1988 a romanului *The Stranger* de Albert Camus / 297

6.2.1.1. Prim-plan și fundal în discursul narativ al ediției din 1988 a romanului *The Stranger* de Albert Camus / 308

6.2.1.2. Situațiile de început în discursul narativ al ediției din 1988 a romanului *The Stranger* de Albert Camus / 315

6.2.2. Modul descriptiv în discursul narativ al ediției din 1988 a romanului *The Stranger* de Albert Camus / 320

6.2.3. Modul raportării în discursul narativ al ediției din 1988 a romanului *The Stranger* de Albert Camus / 327

6.2.4. Analiza temporalității în ediția din 1988 în limba engleză a romanului *The Stranger* comparativ cu romanul original *L'Étranger* (1942) / 329

6.2.5. Analiza temporalității în ediția din 1988 a romanului *The Stranger* comparativ cu ediția din 1954 / 331

6.2.6. Concluzii parțiale / 333

CONCLUZII GENERALE / 337

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ/ 349